

Bijlage 4 – toelichting verwerking PZEM dividenden in Provinciale begroting

De toekomstige dividenduitkeringen PZEM blijven onzeker en zijn afhankelijk van verschillende factoren. In deze toelichting nemen we als uitgangspunt dat er voldoende zekerheid is dat PZEM in 2022 een dividend van € 90 miljoen kan uitkeren. De provincie Zeeland is 50% aandeelhouder is, betekent dat een ontvangst van € 45 miljoen aan dividend. Benadrukt wordt dat het hier om een voorbeeld gaat, het werkelijke bedrag dat aan dividend in de begroting wordt opgenomen wordt in het voorjaar 2022 aan Provinciale Staten voorgelegd. In deze toelichting wordt stapsgewijs toelicht wat de effecten van de dividenduitkering voor de provinciale begroting betekenen.

1. Uitkering PZEM dividend

De uitkering van het PZEM dividend op de bankrekening van de Provincie is een bate in de exploitatierekening. Primair betekent dit dat het lopend jaar met een positief resultaat wordt afgesloten (uitgaande van een oorspronkelijk sluitend begroting). Dat resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve:

Balans			
Bank	45	Algemene reserve	45

Exploitatie			
Resultaat lopend jaar	45	Dividend PZEM	45

2. Overmaken van PZEM dividend aan GBE Aqua

De aandeelhouders van GBE Aqua maken de afspraak dat de PZEM dividenden worden gebruikt om de lening van GBE Aqua af te lossen. Dat betekent dat de middelen die de Provincie ontvangt, aan GBE Aqua worden overgemaakt. De Provincie doet daartoe vanuit haar bankrekening een kapitaalstorting in GBE Aqua. Door de aanvullende kapitaalstorting neemt de deelnemingswaarde van GBE Aqua op de Provinciale balans toe. Het saldo van de bankrekening is daarmee terug op het niveau van voor de dividenduitkering, in dit geval nul.

Balans			
Deelneming GBE Aqua	45	Algemene reserve	45
Bank	0		

3. Eventuele inzet van de algemene reserve voor incidentele beleidsvraagstukken

De algemene reserve fungeert primair als buffer om de risico's in de begroting (benodigd weerstandsvermogen) af te dekken. Dat betekent dat als die risico's in voldoende mate zijn afgedekt¹, het restant van de algemene reserve ingezet kan worden voor dekking van incidentele beleidsvraagstukken. Aangezien op de bank geen middelen resterend om deze vraagstukken mee te betalen, moet hiervoor een lening worden aangetrokken. In het voorbeeld waarbij € 20 miljoen uit de algemene reserve wordt onttrokken als dekking voor een beleidsvraagstuk, ontwikkelen de balans en exploitatie zich als volgt:

Balans			
Deelneming GBE Aqua	45	Algemene reserve	2
		Lening (externe financiering)	5
			2
			0

Exploitatie			
Kosten beleidsvraagstuk	20	Onttrekking algemene reserve	2
			0

¹ Provinciaal beleid schrijft voor dat de algemene reserve het benodigd weerstandsvermogen minimaal één-op-één afdekt.

De mate waarin externe financiering aangetrokken kan worden, is afhankelijk van de ontwikkeling van een aantal kengetallen, waaronder de solvabiliteitsratio en netto schuldquote. Achtergrond is dat lasten die uit die lening voortkomen ook op langere termijn betaald kunnen worden, ook in het geval rentepercentages toenemen.

Alhoewel de lening wordt aangetrokken voor een incidenteel vraagstuk, moet beseft worden dat het aangaan van de lening een structureel karakter heeft:

- De toename van de algemene reserve verhoudt zich direct tot de deelnemingswaarde in GBE Aqua (en niet in vrije liquiditeiten). Het onttrekken van de algemene reserve leidt tot een toename van externe financiering (provinciaal vreemd vermogen), en daarmee ook tot een 'verpanding' van de deelneming GBE Aqua. Feitelijk kan die externe financiering pas worden afgelost op het moment dat de deelnemingswaarde in GBE Aqua wordt omgezet in liquiditeit. Die zou kunnen ontstaan op het moment dat de deelneming GBE Aqua wordt verkocht (wat niet voor de hand ligt), of in het geval de jaarlijkse dividenden van GBE Aqua worden ingezet voor de aflossing van de lening.
- Nadat de lening in GBE Aqua geheel is afgelost, leiden PZEM dividenden wel tot een toename van het provinciale banksaldo. Dat kan dan gebruikt worden om de eerder aangegane (provinciale) externe financiering af te lossen. Echter, op het moment dat ook die dividenden worden ingezet voor beleidsvraagstukken, vervalt demogelijkheid tot het aflossen van de provinciale lening.
- Het aantrekken van externe financiering brengt ook extra rentelasten met zich mee. Die rentelast dient structureel in de begroting opgenomen te worden, tot het moment dat de lening wordt afgelost. Op die wijze leidt een incidentele bate tot een structurele last in de begroting. Dekking van die structurele rentelast zal een beroep doen op de vrije budgettaire ruimte.